

I международен фестивал „Куралай“ 2015 в Астана

Бина Ангелова

В най-младата държава, в най-новата столица в света, в един град от бъдещето – красивата Астана – се откри и най-новият театрален фестивал за куклено изкуство „Куралай“ 2015 г. Малък куклен театър „Слон“ беше един от участниците, поканени на форума. Самият МКТ „Слон“ е първият частен театър у нас, създаден още година преди промените (1988) от актьорите Мирослав Цветанов и Роза Николова.

В четири поредни дни, изтъкнати театри от десет страни, представяха своето изкуство. Кулминация на фестивала беше подписването на един, може да се каже, исторически по своята същност меморандум „За подпомагане и сътрудничество без ограничения на всички куклени творци в света“.

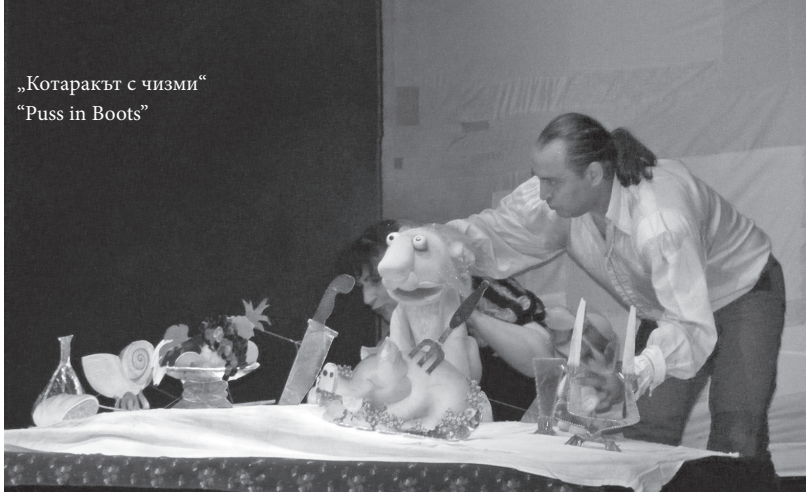
Подписаният документ цели международно сътрудничество и културен обмен между водещите театри в Евразия, откъдето в равна степен бяха представени театри от Европа, Азия, Америка, и страни от Общността на независимите държави. Този документ насърчава развитието на потенциалните възможности на страните в процеса на изпълнение на тяхната дейност, сътрудничеството между всички представители, с цел подобряване на творческия процес, и взаимноизгодно използване на интелектуалните и творческите им ресурси. Участниците се споразумяха да обединят усилията си за създаването на съвместно и взаимноизгодно Евразийско сдружение на театралното изкуство – Eurasia puppet.

От българска страна меморандумът беше подписан от директора на МКТ доц. д-р Мирослав Цветанов. От своя страна МКТ връчи на организаторите на събитието своя почетен знак – наградата „Златен Слон“ „За изключителен и безкористен принос за издигане авторитета на кукления театър“, учредена през 2013 г. по повод четвъртвековния юбилей на театъра. Досегашни носители на това отличие са изявени творци и организации като: поетът Валери Петров, НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, основателите на професионалното обучение за куклен театър в България – проф. Атанас Илков и проф. Николина Георгиева, както и ака-

демик Пламен Карталов, Соня Дурова (Русия), Рони Албрехт (Белгия), писателят Николай Вълчинов, Театър „Ателие 313“, композиторът Петър Цанков, доц. д-р Александър Илиев, проф. Станислав Семерджиев, композиторът Хайгашот Агасян, режисьорът Юлия Огнянова и други.

На I международен куклен фестивал „Куралай“ МКТ „Слон“ се представи с емблематичния си спектакъл „Котаракът с чизми“ по Шарл Перо, който вече 24 години (премиера през 1991 г. в НДК) продължава да е уникален с решението си. Сценографията му (дело на Мирослав Цветанов) впечатлява и изненадва публиката и днес, също и прекрасната музика на композитора Хайгашот Агасян, изпълнявана в спектакъла на живо от актрисата Роза Николова, изразителните кукли на художника Дилиана Цонова, и разбира се, неповторимите пролог, епilog и стихове, написани специално за пиесата от един от най-големите български поети Валери Петров (единствено негово съавторство). „Котаракът с чизми“ стъпи с неувяхваща сила и на сцената в Астана, посрещнат и там изключително сърдечно от публиката и професионалисти. Това е и един от най-награждаваните български спектакли (28 първи награди от четири континента: за цялостен спектакъл, сценография, актьорски постижение, както и награди на международно детско жури). Макар представен на български език, спектакълът беше разбран и от малки, и от големи. Реакциите на публиката бяха, все едно се говори на родния им език и накрая на спектакъла не случайно всички запяха финалната песен заедно с актьорите. Още едно доказателство, че езикът на кукления театър не се нуждае от превод. Езикът на изкуството е този, който сближава и обединява. Универсален език, разбираем от всички.

Във всеки един от дните бяха организирани пресконференции с журналисти, срещи с публиката, бяха предвидени специални места за разговори и творчески срещи на участниците. Остана време да бъде разгледан и градът – уникалната Астана, порасла само за седемнадесет години от малко провинциално градче в град от бъдещето. Достатъчно е да се споменат

сградите на операта, на цирка със сцена, която за минути може да се превръща във водна сцена и сцена на лед, величествените обществени сгради, паметниците, скулптурите от цветя, пеещите фонтани.

Всички тези, може да се каже исторически събития – един фестивал, меморандум за творчески обмен и сътрудничество, са още една стъпка към духовността и доброто на нашия общ дом – Земята. ■

Чудото живот в театъра на “La Pendue”

Вилия Моновска

Френското дуо “La Pendue” повторно гостува в Лайпциг. Отново на алтернативната сцена за куклено изкуство на театър „Вестфлюгел“. Не само за да припомни и ознаменува успеха на безсмъртния си „Полишинел“, откривайки летния сезон на „Вестфлюгел“, но и за да изнесе премиерата на напълно различния си спектакъл „Триа фата“.

„Полишинел“ е трудно да се разкаже. Всеки, свързан по някакъв начин с кукления театър, знае историята на известния и стар Пунчинело, Пънч, Полишинел и т.н. Естел Чариер и Ромуалд Колинет пресъздават този простодушен и хитър герой по незабравим майсторски начин. Всеобщото веселие се разиграва на стандартния за ръкавични кукли декор-кутия, който обаче за размерите си побира сякаш безброй кукли и реквизити. Освен това е „инкрустиран“ с оригинали и красиви детайли. Пространството около декора също е обиграно в паузите на повествованието, когато актьорите излизат от своето театрално убежище, за да общуват с публиката, понякога посредством куклите, понякога като самите себе си. Едно дете на първия ред не само повече увличаше останалите зрители със своя гръмък и естествен смях, но и стана активен участник в действието благодарение на няколко актьорски интермедии. Колкото до Полишинел, той безпрекословно унищожава всеки, прекъснал дрямката му: куче, кокошка, полиция, дори собствените си десетки деца. Поведението към любимата му също е твърде осъдително. Въпреки че публиката се намесва в полза на справедливостта (за съвременния човек Полишинел е загубил статута си на народен герой, осъществяващ възмездие в името на правдата, и се е превърнал по-скоро в насмешлив злодей) и избира смъртта на Полишинел, той успява да надхитри

и нея. Тогава той е принуден да се бори с разтроения на Смърт, Болест и Отмъщение пореден враг, но в крайна сметка побеждава и тримата. Всички тези случки са представени с безграничен хумор и удивително въображение. Човек си задава въпроса как единствено четири ръце, понякога и две, успяват толкова енергично да одухотворят едновременно толкова кукли, с толкова много движения и да не те оставят да си поемеш дъх. Перфектен спектакъл за улицата! Компанията “La Pendue” сподели относно спектакъла, че той наистина е израснал на улицата и е игран както за удоволствие, така и на множество престижни фестивали. А за да са подготвени за различните желания и решения на публиката, актьорите имат още два резервни финала, при които дяволът и палачът са своеобразните съдници на Полишинел. Но любимият им вариант е със Смъртта, защото е най-грандиозен. Е, не видяхме останалите два, но предполагаме как би завършила схватката.

Струва ми се, че никога на театър не съм се смяла така непрестанно и от сърце. Но не само това веднага ме подтикна да отида и на следващия ден на премиерата на „Триа фата“. Причината бе, че безспорният талант те насърчава да го опознаваш колкото се може повече. Артистите просто загатнаха, че ще бъде напълно различен спектакъл, и аз прозрях, че моята театрална жажда ще бъде утолена. Оказа се, че си тръгнах с пресъхнало и свито гърло. Докато „Полишинел“ трогва със своя извор на хумор и професионализъм, то „Триа фата“ отваря едно горчиво преддверие в сърцето.

Направих си следния експеримент: оставих впечатленията от представлението да се уталожат в съзнанието ми, тъй като бяха наистина емоционални и объркани. От друга страна, ре-